

Dosarul nr. 2ra-1280/2023
2-22062146-01-2ra-13072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud: VI. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: M. Anton, V. Cotorobai, A. Braga)

Î N C H E I E R E

27 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman și,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexei Dimitrov împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a modificat hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea ce ține de cuantumul prejudiciului moral încasat,

c o n s t a t ă :

La 04 mai 2022, Alexei Dimitrov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, solicitând constatarea încălcării dreptului la examinare a cauzei în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, prezenta cerere de chemare în judecată este depusă în legătură cu încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale MAIXXXX, pornită pe XX august XXX de Inspectoratul de Politie Centru al DP mun. Chișinău, urmare a primirii informației 112 și examinării plângerii lui Maria Mutu cu privire la comiterea pretinsei contravenții prevăzute de art. XX alin. (X) din Codul contravențional.

Astfel, a menționat reclamantul că în data de 12 august 2019 cu apel telefonic la serviciul de urgență 112 s-a adresat Maria Mutu, reclamând fapte de agresiune verbală și fizică pretins a fi săvârșite de Alexei Dimitrov, informația fiind înregistrată în R-2 nr. XXXXX al IP Centru al DP mun. Chișinău.

A relatat că, la 23 august 2019, agentul constator al IP Centru al DP mun. Chișinău, Sergiu Vicol, a întocmit în privința lui Alexei Dimitrov proces verbal cu privire la contravenție MAI0XXXX, încriminându-i comiterea contravenției prevăzute

de art.XX alin. (X) din Codul Contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 30 u.c. (1500 de lei).

Nefiind de acord cu soluția emisă de agentul constatator al IP Centru al DP mun. Chișinău, Sergiu Vicol, la 02 septembrie 2019 a expediat prin email contestația scurtă asupra procesului verbal cu privire la contravenție, care a fost înregistrată la cancelarie sub nr. D- 1446/19, iar la 03 septembrie 2019, a depus un exemplar al acesteia la cancelarie, fiind înregistrată sub nr. D-1469/19, care ulterior a fost completată cu argumente.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr.5r-2698/19, s-a respins contestația, s-a menținut procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 05 noiembrie 2019, Alexei Dimitrov a depus recurs scurt, înregistrat la cancelarie sub nr. 42354, iar recursul motivat a fost prezentat la 05 decembrie 2019, în ședința de judecare a recursului la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 14 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nr.4r-2980/19, s-a admis recursul declarat de Alexei Dimitrov, s-a casat hotărârea primei instanței și s-a dispus remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

A susținut reclamantul că, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, rejudecând contestația, la 17 martie 2021 a pronunțat hotărârea nr.5r-352/20, prin care s-a admis contestația, s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție MAIXXXXXX din 23 august 2019 și anulată decizia agentului de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 08 aprilie 2021, agentul constatator al IP Centru al DP mun. Chișinău, Sergiu Vicol a depus recurs împotriva hotărârii din 17 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Ulterior, la 12 aprilie 2021, victima Maria Mutu a depus recurs împotriva hotărârii din 17 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin decizia din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis recursurile declarate de agentul constatator al IP Centru al DP mun. Chișinău, Sergiu Vicol și de victima Maria Mutu, s-a casat hotărârea primei instanței și s-a dispus remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

A menționat reclamantul că, în temeiul deciziei din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, dosarul a fost repartizat judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Sergiu Bularu, unde s-a desfășurat o singură ședință lucrativă, la 09 noiembrie 2021, iar ședințele fixate pentru data de 13 decembrie 2021 ora 09:50 și data de 13 aprilie 2022 ora 11:00, nu au avut loc din motive neimputabile reclamantului.

Ulterior, prin încheierea din 07 aprilie 2022 a vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Angela Catană, s-a dispus redistribuirea în mod aleatoriu a dosarului contravențional altui judecător, cauza fiind distribuită pentru examinare judecătorului Vasilisa Muntean, iar ședința a fost fixată pentru 04 mai 2022, ora 16:00.

Drept urmare, reclamantul a menționat că termenul de examinare a cauzei contravenționale sus-enunțate a constituit aproximativ 32 luni, iar la momentul înaintării prezentei acțiunii, cauza contravențională nu a fost finalizată.

În acest context, reclamantul a indicat că, drept urmare a încălcării dreptului la examinarea cauzei într-un termen rezonabil a suportat prejudiciu moral considerabil,

manifestat prin sentimente negative și stări de stres, neliniște, tulburare, tensiune emoțională și suprasolicitare morală din cauza incertitudinilor cu privire la soluționarea cazului. A se adăuga stările defavorabile generate de consumul continuu de timp și efort necesare implicării permanente în procedurile judiciare, fiind privat de posibilitățile de a se bucura de timpul său liber personal, ce în mod normal urma să fie destinat activității profesionale (prin care se obțin venituri necesare existenței) dar și altor activități cotidiene (în special a celor ce presupun dezvoltarea personală: studii, lecturi, sport; dar și activităților de divertisment: călătorii, participare la evenimente, întâlniri etc.).

Astfel, reclamantul a solicitat instanței de judecată recunoașterea lezării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale aferent procesului-verbal cu privire la contravenție MAIXXXXXX, precum și achitarea în beneficiul acestuia a prejudiciului moral în mărime de 15000 de lei ce i-a fost cauzat prin lezarea drepturilor în condițiile sus menționate.

Prin hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Alexei Dimitrov, s-a admis parțial. S-a încasat de la bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor al RM, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Alexei Dimitrov suma de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexaminarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale de învinuire lui Alexei Dimitrov în comiterea contravenției prevăzute de art. XX alin. (X) din Codul contravențional. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 iulie 2022, Ministerul Justiției al RM, a declarat apel împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

În motivarea soluției date, prima instanța a reținut că, în condițiile indubitabile în care cauza contravențională în privința lui Alexei Dimitrov, conform art. XX alin. (X) din Codul contravențional, în speță, examinarea contestației la momentul adresării în instanța de judecată cu prezenta acțiune constituia aproximativ 32 luni, servește temei de constatare a încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei, în baza reglementărilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2021.

Astfel, prima instanța a constatat că Alexei Dimitrov în calitate de parte vătămată, este îndreptățit la repararea în privința sa a prejudiciului moral cauzat în temeiul art.2036 alin.(1) din Codul civil.

Totodată instanța de fond a concluzionat că, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate, a concluzionat că suma de 15 000 de lei solicitată de Alexei Dimitrov este una disproporționată și excesivă, și s-a dispus încasarea din contul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Alexei Dimitrov a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al RM. S-a modificat hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea cuantumului prejudiciului moral, prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral, de la 5 000 de lei, până la 1000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând prevederile legale ce guvernează raportul juridic, în coraport cu materialele cauzei a conchis că, prima instanță corect a

admis pretenția înaintată de reclamantul Alexei Dimitrov cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat, însă, suma dispusă spre încasare de instanța de fond, în cuantum de 5 000 de lei este exagerată în raport cu suferințele morale suportate de către acesta din următoarele considerente.

Subsecvent, instanța de apel a concluzionat că instanței de fond întru aprecierea sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, a fost faptul că, atât Alexei Dimitrov, cât și reprezentantul său, au manifestat un comportament activ în cadrul procesului, prezentându-se în cadrul ședințelor de judecată, cu excepția a două ședințe de judecată.

Sub acest aspect, instanța de apel a remarcat că, reclamantul/intimat, în situația în care a considerat că a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei, dispunea de toate pârghiile legale de a înainta instanței de judecată o cerere de urgentare a examinării cauzei, ceea ce la caz nu se atestă. Mai mult, procedând astfel, acesta a confirmat tacit, toate acțiunile întreprinse de către autoritatea judecătorească și părțile implicate în proces, ca ulterior în mod neîntemeiat să înainteze o acțiune civilă în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale.

Totodată, instanța de apel a notat că, nu poate fi reținută drept viabilă concluzia primei instanței referitor la faptul că, prin comportamentul instanțelor de judecată, acestea din urmă au admis tergiversarea examinării cauzei contravenționale, inclusiv, prin soluția instanțelor de judecată de casare a hotărârii instanței de fond și trimiterea la rejudecare a cauzei în alt complet de judecată, Or, soluția instanței de fond constituie scopul final al competenței cu care sunt investite instanțele de judecată prin prisma reglementărilor procesual civile, și instanța de apel a consideră drept periculoasă aprecierea unei soluții de trimitere la rejudecare a cauzei drept „favorizare a încălcării duratei rezonabile de judecare a cauzei.”

În continuare, cu referire la pretenția înaintată de Alexei Dimitrov cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a relevat că, la acordarea satisfacției echitabile, scopul instanței de judecată nu este unul punitiv, ci mai curând unul reparatoriu și preventiv. Finalitatea constatării și determinării prejudiciului moral rezidă în acordarea unei satisfacții echitabile menite să atenueze suferințele victimei.

Prin urmare, deși pretențiile reclamantului/intimat Alexei Dimitrov formulate în acțiune, analizate prin prisma probelor anexate la materialele cauzei, atestă o încălcare în sensul drepturilor instituite la art. 6 § 1 al Convenției, totuși, instanța de apel a conchis că suma prejudiciului moral adjudecat de către prima instanța este una excesivă și nejustificată corespunzător.

Or, la capitolul descris instanța de apel a reieșit din comportamentul participanților la proces de rând cu comportamentul instanțelor de judecată, prin prisma circumstanțelor de fapt și de drept invocate.

Astfel, instanța de apel a statuat supra, deși nu este negat faptul că s-a admis o tergiversare a procesului de examinare a cauzei contravenționale, totuși nu poate fi ignorat și comportamentul reclamantului intimat Alexei Dimitrov, care, deși a fost prezent în majoritatea ședințelor de judecată, totuși prin acțiunile sale nu a demonstrat un interes sporit efectiv în urgentarea procesului, or, nu au fost prezentat probe prin prisma art. 118 din Codul de procedură civilă în acest sens.

Referitor la cele ce preced, Colegiul civil reține că, la determinarea cuantumului prejudiciului moral urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că,

despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, ca astfel să fie menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

În consecință și având în vedere faptul, că circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță, însă acestora li s-a dat o apreciere parțial incorectă în partea cuantumului prejudiciului moral, nefiind necesară verificarea suplimentară a unor dovezi sau probe, Colegiul ajunge la concluzia a admite apelul declarat de pîrîtul apelant Ministerul Justiției al RM și a modifica hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 iulie 2022, prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral de la suma de 5 000 de lei la suma de 1 000 de lei, iar, în rest, a menținut hotărârea primei.

La 13 iulie 2023, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că concluzia admiterii unei interpretări eronate de instanța de apel rezidă în faptul că perioada de examinare din speța principală pentru care se pretinde constatarea încălcării art. 6 din Convenția CEDO și art. 2 din Lega nr. 87 din 21 aprilie 2011, nu poate fi imputată exclusiv instanțelor de judecată.

Mai mult ca atât, a susținut că, instanțele de judecată ierarhic inferioare pe parcursul examinării cauzei date au ținut cont de principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, au creat condiții egale părților pentru exercitarea drepturilor lor.

În această ordine de idei, în temeiul art. 432 alin. (1) și (2) lit. c), alin(4) din Codul de procedură civilă, solicită admiterea recursului, casarea deciziei din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 29 septembrie 2023, Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman a declarat recurs împotriva deciziei din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău. solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, analizând decizia instanței de apel, a constatat în primul rând că, este lipsită de o motivare completă a soluției și nici nu oferă un răspuns de ce argumentele apelantului/reclamant au fost respinse de către instanța de apel, aceasta doar a preluat o parte din argumentele părții apelante Ministerul Justiției al RM, în rest, au fost lăsate fără apreciere și au fost ignorate argumentele aduse de apelantul/reclamant Alexei Dimitrov, în cererea de chemare în judecată.

A susținut că, în afară de încălcările instanței sub aspectul motivării hotărârii, instanța de apel a admis încălcări prin admiterea/formularea unor concluzii contradictorii cu circumstanțele cauzei și prin neaplicarea legislației naționale, dar în mod special a celei internaționale în materie de apărare a dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, dar și cu prioritate a dreptului la o satisfacție echitabilă.

Cu referire la repararea prejudiciului moral și întinderea acestui prejudiciu, a susținut că, deși, prima instanța a concluzionat corect despre existența încălcării dreptului reclamantului la examinarea în termenul rezonabil a hotărârii judecătorești,

consideră că, instanța de apel, injust a fost modificată pretenția privind repararea prejudiciului moral. Or, prevederile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 87/2011, stabilește că, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată, atunci în prezența unei încălcări constatate, ar fi necesară și încasarea prejudiciului moral.

În temeiul celor expuse supra, recurentul a concluzionat că soluția adoptată de instanța de apel este una greșită, deoarece instanța de apel greșit a apreciat impactul faptelor prejudiciabile exprimate prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și quantumul prejudiciul moral care urma să-l acorde cu titlu de prejudiciu moral.

A reiterat faptul că, deși, banii nu pot înlocui și restabili nervii pierduți, iar starea sănătății mentale, timpul ireversibil scurs pentru participarea activă în procesul judiciar existent nu poate fi restabilit prin plata unei sume de bani. Totuși, aceasta despăgubire este necesară în vederea acordării unei satisfacții echitabile pentru stresul post traumatic și trebuie să fie într-un quantum rezonabil, echitabil și suficient.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 06 iulie 2023.

La 01 august 2023, Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, a expediată în adresa participanților la proces, pentru cunoștință, copia deciziei motivate din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.147).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, la 13 iulie 2023, anterior recepționării copii deciziei motivate din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și recursul declarat de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman, la 29 septembrie 2023, se consideră depuse în termenul stabilit de lege.

La 16 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat în adresa participanților prin intermediul poștei terestre, cât și prin intermediul poștei electronice, copiile recursurilor declarate de Ministerul Justiției al RM și de Alexei Dimitrov, reprezentat de Alexandru Terziman, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire, cât și prin extrasele din poșta electronică, anexate la materialele dosarului. (f.d.163;165/ 164;166).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Justiției al RM și de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În această consecvență, se deduce că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, împotriva deciziei din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinată admisibilitatea acestuia în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului, iar admisibilitatea recursului declarat de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman, împotriva deciziei din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în

vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Ministerul Justiției al RM, în motivarea recursului depus împotriva deciziei din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2), lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 13 iulie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și anume lit. c) – interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman, la 29 septembrie 2023, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a

fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale. Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman, împotriva deciziei din 06 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi